

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1917 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner rörande stämning- mans behörighet m. m.

Närvarande: herrar Lindhagen, Stårner,* Rogberg, Alexanderson, greve Spens, Dahl, Valerius Olsson, Permansson, Klefbeck, Pettersson i Bjälbo, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Karlsson i Fjäl, Holmdahl, Rehn och Lindqvist i Kosta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, nr 176, har herr *Johanson* i Gäre yrkat:

»att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes överväga, huruvida icke ändringar borde vidtagas dels i 11 kap. rättegångsbalken i syfte att stämningmans behörighet må inskränkas att gälla allenast området för den rätt, varav han blivit förordnad;

dels ock i 1 kap. 7 § utsökningslagen sålunda, att utmättningsman skall vara skyldig att vid utmättningsförrättningar använda sig av närmast förrättningsstället boende ojäviga fjärdingsman såsom vittne eller annan ojävig person, vars resekostnader icke överstiga vad som skolat tillkomma den förstnämnde, därest han anlåtats».

I sammanhang med berörda motion har lagutskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Bolander* väckt motion, nr 244, däri yrkats:

»att riksdagen för sin del måtte besluta, att 38 § i 11 kap. rättegångsbalken gives följande förändrade lydelse: 'Intyg av stämningman, emot vilken ej förekommer jäv, som om vittnen är stadgat, gälle såsom fullt bevis att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 9 saml. 11 häft. (Nr 12.)

Enahanda vitsord tillkomme intyg, som meddelats av kronofogde, stadsfogde, länsman eller notarius publicus eller av svensk konsul eller vid svenskt konsulat anställd tjänsteman.

Intyg, att delgivning å utrikes ort skett, skall ock, där intygsgevarens behörighet styrkes av svensk eller här i riket anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman, gälla såsom fullt bevis att delgivning verkstälts så, som intyget innehåller';

eller, om detta ej kunde bifallas, att riksdagen måtte besluta, att ifrågavarande lagrum får följande förändrade lydelse:

'Intyg, som meddelats av en stämmingsman och en annan person, emot vilka ej förekommer jäv, som om stämning är stadgat, gälle såsom fullt bevis att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller. Enahanda vitsord — — — — —

— — — — —
 efter förmans uppdrag. Skriftligt erkännande — — — — —

— — — — —
 fullt bevis om delgivningen.

Intyg, att delgivning å utrikes ort — — — — —

— — — — —
 intyget innehåller.'»

*Herr
 Johansons
 motion.*

Motiveringen i herr *Johansons* motion är av följande lydelse:

»Ett missförhållande, som upprepade gånger blivit i andra kammaren påpekat, är det att reseersättningen till stämmingsmän och vittnen vid utmätningar genom anlåtande av avlägset boende personer mycket ofta uppgår till oskäligt höga belopp, vilka alltför tungt belasta den fattige gäldenären.

Till avhjälpan av samma missförhållande har i andra kammaren väckts motioner vid 1890 års riksdag av Hans Andersson i Bringåsen, vid riksdagarna 1892—1894 av Carl Persson i Stallerhult samt vid 1913 och 1916 års riksdag av undertecknad. Samtliga dessa motioner, vilka icke föranledde någon riksdagens åtgärd, sökte lösa frågan genom vidtagande av ändringar i kungl. förordningen rörande ersättning till stämmingsmän och vittnen i utsökningsmål den 12 juli 1878. 1916 års motion gick ut på att i samma kungl. förordning borde stadgas skyldighet för vederbörande kärke eller sökande att anlita de förrättningsstället närmast boende ojävige stämmingsmän och för vederbörande utmättningsman att anlita närmast boende fjärdingsman; vederbörande dock obetaget att anlita längre bort boende, dock att de förhöjda kostnader, som därav förorsakades, ej finge belasta den delgivne eller sökte.

Skälet till att denna motion icke vann kammarens bifall, angavs i utskottsutlåtandet vara, att motionens syfte icke kunde vinnas genom ändringar i åberopade kungl. förordning, som vore tillkommen på administrativ väg, utan förutsatte ändringar i gällande rättegångsbalk och utsokningslag.

Ifrågavarande spørsmål synes mig emellertid vara av en sådan vikt, att det kräver en snar lösning, och jag tvekar därför icke att nu draga frågan å nyo under riksdagens prövning, och detta så mycket mindre som såväl i berörda utskottsutlåtande som i debatten vid ärendets behandling i kammaren lämnats tydliga anvisningar om den väg, jag borde gå för fullföljande av mitt syfte, så långt detta står att uppnå.

Och då jag sålunda ånyo framlägger saken för kammaren, vill jag erinra om, vad under dess föregående behandling från skilda håll med skärpa framhållits, nämligen att sökande och kärende parter eller huvudsakligast deras advokater mycket ofta anlita avlägset boende stämningsmän, vilka de vilja gynna eller vilkas användande är för dem bekvämast, samt att utmätningsförrättare ofta taga sina skrivbiträden eller skjutskarlar till vittnen och beräkna för dem reseersättning, som betydligt överstiger den reseersättning, som skulle tillkommit närmast boende fjärdingsman, om denne anlåtats som vittne. I bägge fallen uppkomma onödigt höga resekostnader, vilka gäldenären i de allra flesta fall icke torde kunna undandraga sig att betala.

Vid bedömande av frågan vad som lämpligast bör göras för avhjälpan av detta missförhållande, vad beträffar stämningsmännens resekostnader, inser jag nu att vederbörande ej lämpligen kan förpliktas att begagna sig av närmast boende stämningsmän. Däremot torde något hinder icke förefinnas mot att föreskriva den rättsökande att använda sig av någon eller några av de stämningsmän, som förordnats av rätten i den ort, där den bor, mot vilken den rättsliga åtgärden riktas. Med andra ord: i 11 kap. rättegångsbalken bör vidtagas den ändringen i fråga om stämningsmans rättigheter och skyldigheter att stämningsman icke skall vara behörig att åtaga sig delgivning utanför området för den rätt, som förordnat honom. Jag är övertygad om, att resekostnaderna för stämningsmännen härigenom skulle kunna nöjaktigt begränsas på samma gång som de rättsökandes bekvämlighet icke skulle alltför mycket trädas för nära. I och med införande av en dylik bestämmelse förutsättes att vederbörande domstolar låta sig angeläget vara att utse stämningsmän i sådan mängd och så boende, att största möjliga lättnad uppkommer för alla parter.

För en inskränkning av stämmingsmans behörighet på sätt nu antytts talar även ett annat skäl, som jag anhåller att här få framlägga.

Den beviskraft, som lagen tillerkänner stämmingsmans skriftliga intyg, vilar på förutsättningen att stämmingsman enligt sin ed »redligen och utan försumlighet» fullgör sitt uppdrag. En garanti härför är avsedd att ligga däri, att stämmingsman förordnas av underrätt. Och det har givetvis antagits, att rätten skulle vara i tillfälle vaka över den förordnades sätt att fullgöra uppdraget och, där anledning därtill gäves, återkalla förordnandet.

Nu gjordes emellertid i 11 kap. rättegångsbalken icke någon begränsning av stämmingsmans arbetsområde till område för den rätt, som förordnat honom, utan är stämmingsman *behörig* att verkställa delgivningar var som helst inom riket, ehuru han anses vara *skyldig* därtill endast inom området för den rätt, som tillsatt honom. Anledningen till, att icke en snävare gräns drogs, torde ha varit en önskan att bereda rättssökande frihet att anlita den stämmingsman, som sökanden av bekvämlighetshänsyn eller andra skäl helst ville anlita.

Denna ganska oväsentliga förmån har emellertid medfört olägenheter av allvarlig art. Den har i viss mån löst sambandet mellan den förordnande underrätten och den förordnade; den har därmed väsentligen minskat möjligheterna för ett oavbrutet överbakande och lämnat tillfälle till missbruk.

Då till en underrätt ingives stämning, delgiven av stämmingsmän, som förordnats av annan rätt, lärer domstolen, om stämmingsmannen är för rätten okänd, kräva uppvisande av förordnande. Men längre i kontroll torde man i regel ej gå och ej heller kunna gå. Att fordra hans personliga inställelse och hörande skulle beröva uppdragsgivaren hela den fördel, man velat bereda genom stämmingsmannainstitutionen. Sedan förordnandet en gång uppvisats, torde dess företeende ej krävas vid följande delgivningar, utan mannens behörighet tages för god, ehuru hans person är för rätten okänd. Rätten lär i regel ej ens ingå i undersökning, om förordnandet fortfarande gäller. Upplysning härom kan nämligen vinnas endast genom direkt förfrågan hos den rätt, som utfärdat förordnandet, och en dylik förfrågan medhinner i regel icke. Visserligen är stadgat, att på varje underrätts dörr och hos häradshövding skall finnas förteckning över de av rätten förordnade stämmingsmän. Men denna förteckning blir ej, såsom årligen borde ske, kungjord i de allmänna tidningarna, och är således icke tillgänglig för vederbörande på andra orter. Och det finnes ej heller föreskrift om dylik kungörelse vid förordnandes återkallande.

Ännu betänkligare blir läget, om, såsom ofta torde ske, det tills vidare meddelade förordnandet får fortfara att gälla även sedan den förord-

nande rätten genom den förordnades flyttning till annan ort eller andra omständigheter förlorat möjligheten att kontrollera hans verksamhet. Och i vissa fall torde så ske, även fastän flyttningen föregåtts av tilldragelser, som bort väsentligt minska förtroendet för den förordnade.

En av förutsättningarna för förtroendeuppdraget som stämningsman bör vara, att denne intager en i viss mån självständig ställning mot uppdragsgivarne och en opartisk ställning till den sak, uppdraget gäller. Beträffande en till annan ort flyttad stämningsman finnes ingen tillsyn över, huruvida hans ställning fortfarande är sådan eller blivit en annan. Och det syndas i vissa fall mot denna fordran redan vid förordnandets utfärdande.

För att visa, huru ogynnsamt förhållandena kunna te sig, särskilt å en större ort, må här meddelas några upplysningar, lämnade från Stockholms rådhusrätt. Utom de av denna rätt förordnade stämningmännen — rättens stadstjänare — finnes i Stockholm en mängd stämningmän, förordnade av andra domstolar, som tillhandagår allmänheten med delgivningar. Bland dessa äro fyra f. d. polismän från andra orter och en f. d. utmättningsman, vilken nu innehar »juridisk affärsbyrå», tre andra oexaminerade sakkörare med egen »inkassobyrå» eller »juridisk byrå» samt tre biträden å olika advokatkontor och ett avskedat dylikt biträde. Och de domstolar, som på sin tid förordnat dessa personer till stämningmän, torde i regel icke ha något som helst tillfälle att följa deras verksamhet.

De olägenheter, som ett sådant tillstånd kan medföra, böra väga vida tyngre än de skäl, som föranlett medgivandet att låta stämningmans funktion sträcka sig utöver den förordnande domstolens jurisdiktion. Endast genom att inskränka stämningmannens befogenhet inom detta område är det möjligt att vinna säkerhet för, att detta uppdrag utövas endast av lämpliga personer och på lämpligt sätt.

Vad slutligen angår frågan om utmättningsmans rätt att utse vittne vid utmättningsförrättning, måste jag vidhålla min förra ståndpunkt, att utmättningsmannen bör tillförbindas att som vittne använda sig av närmast förrättningsstället boende ojäviga fjärdingsman. Med den modifikation dock att han må anlita även en annan ojävig person, vars resekostnader icke överstiga vad som skolat tillkomma den förstnämnde, därest han anlitas.»

Herr *Bolander* har i sin motion anfört:

»I fråga om delgivning av stämningar, domstolars beslut och andra handlingar stadgas i 11 kap. 38 § rättegångsbalken, att intyg av två stämningmän, emot vilka ej förekommer jäv, som om vittnen är stadgat,

Herr Bolanders motion.

skall gälla såsom fullt bevis, att delgivning blivit så verkställd som intyget innehåller. Vidare finnes i samma paragraf följande bestämmelse: »Skriftligt erkännande om delgivning vare ock, där det är genom intyg av en ojävig stämningsman bestyrkt, ansett såsom fullt bevis om delgivningen.»

Härav följer således, att intyg, som meddelats av endast *en* ojävig stämningsman, icke gäller såsom fullt bevis, att delgivningen blivit behörigen verkställd.

Emellertid torde det vara uppenbart, att ifrågavarande bestämmelse medför rätt avsevärda olägenheter, synnerligast på landsbygden, där avståndet mången gång kan vara mycket stort emellan stämningsmannens bostad och den plats, där svaranden är bosatt. Inom åtskilliga kommuner finnes endast en stämningsman. Men även i sådana kommuner, där flera stämningsmän finnas, äro dessa rätt ofta bosatta på vitt skilda platser. Då en stämningsman får i uppdrag att delgiva en stämning eller annan handling, måste han först överväga, huruvida anledning förefinnes antaga, att den, som skall delgivas handlingen, är villig att underskriva ett skriftligt erkännande om delgivningen. Därest detta icke kan antagas, måste stämningsmannen antingen skicka bud eller ock själv begiva sig till en annan stämningsman, varefter dessa båda hava att samtidigt infinna sig å den plats, där delgivningen skall äga rum.

På landsbygden går det nog merendels så till, att stämningsman, som erhåller ett delgivningsuppdrag, ensam företager resan i förhoppning om att svaranden undertecknar ett skriftligt erkännande. Därvidlag föreligger dock alltid den risken, att dylikt erkännande vägras, i vilken händelse stämningsman antingen får fara hem med oförrättat ärende eller ock på större eller mindre avstånd från delgivningsorten hämta en annan stämningsman. Om stämningsmannen till följd av uteblivet erkännande måste återvända hem och därefter i sällskap med en annan stämningsman företaga en ny resa för att behörigen kunna fullgöra ett delgivningsuppdrag, torde han icke vara berättigad till ersättning för mer än en resa. Särskilt i de fall, då delgivningen måste vara verkställd inom viss kort tid, är det således nödvändigt att härför anlita två stämningsmän. Detta kommer naturligtvis att medföra ökade utgifter för den, som i sista hand måste betala de med delgivningen förenade kostnaderna.

Då man kan vara tämligen övertygad om, att underrätterna till stämningsmän förordna endast trovärdiga personer, och då dessa inför rätten måste aflägga särskild ed, torde det näppeligen innebära någon fara eller olägenhet, i fall intyg av endast *en* stämningsman finge gälla såsom fullt

bevis, att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller. Man har nämligen ingen anledning tro, att de av domstolarna förordnade stämningmännen skulle fullgöra sina uppdrag mindre samvetsgrant än de ämbets- och tjänstemän, som finnas uppräknade i den här ovan omnämnda lagparagrafen.

Skulle det emellertid icke befinnas lämpligt att ordna saken så, att intyg av en stämningssman betraktades som fullt bevis i här omnämnda avseende, kunde ju de av mig här antydda olägenheterna till största delen undanröjas på det sätt, att intyg, som meddelats av en ojävig stämningssman och en annan ojävig person, tillerkändes samma vitsord, som enligt nu gällande bestämmelser tillkommer intyg av två stämningssmän.

Rörande delgivning av stämning fanns i 11 kap. rättegångsbalken, innan detta kapitel fick sin nuvarande lydelse, följande bestämmelse: »Skriftlig stämning bör svaranden i händer ställas av två trovärdiga män, eller av en, där han svarandens skriftliga bevis därå få kan.» Det torde vara klart, att detta stadgande tarvade en förändring, men å andra sidan måste det anses olämpligt att så skärpa fordringarna, att för delgivning i vissa fall ovillkorligen måste anlitas två stämningssmän.»

I första delen av sin hemställan har herr Johanson ifrågasatt ändring i 11 kap. rättegångsbalken i syfte att stämningssman skulle äga verkställa delgivningar endast inom jurisdiktionsområdet för den domstol, som förordnat honom. Därigenom skulle nämligen förhindras, att såsom ofta sker för delgivningar anlitas stämningssmän, som bo på långt avstånd från delgivningsorten. Detta vore ett missförhållande särskilt i de fall då nämnda kostnader slutligen fölle på den delgivne, vilken icke kunnat på förhand öva någon inverkan på sättet för delgivningens verkställande.

Utskottet medger, att motionären här vidrört en angelägenhet, som synes förtjäna beaktande, och skulle i sådan händelse en ändring i 11 kap. 37 § rättegångsbalken eventuellt kunna ifrågasättas. Emellertid torde det icke vara tvivel underkastat, att domstolar och andra myndigheter hava behörighet och förpliktelse att på yrkande av svaranden och jämväl av eget initiativ pröva delgivningskostnadens skälighet även ur den av motionären framhållna synpunkten samt förplikta svaranden ersätta allenast det mindre belopp, som skäligen bort åtgå. Det är möjligt, att denna prövningsrätt ej alltid tillräckligt begagnas, även där det kan ske. I sådan händelse synes dock rättelse lämpligast böra nås genom att Kungl. Maj:t i cirkulär erinrar om angelägenheten, att denna synpunkt uppmärksammas.

*Utskottets
yttrande.*

Å andra sidan kan det av motionären avsedda syftet understundom rent av motverkas just genom en sådan anordning, som motionären tänkt sig. Det kan nämligen inträffa, att en vid gränsen till närliggande domsaga verkställd delgivning kan bliva betydligt billigare, om för densamma anlitas en i den närliggande domsagan boende stämningsman, än om delgivningen verkställs av någon stämningsman inom den domsaga, där delgivningen skall ske. De av motionären omförmälda motionerna vid 1890, 1892, 1894, 1913 och 1916 års riksdagar avsågo därför också att förbehålla delgivningen åt närmast boende stämningsman utan den ytterligare begränsning, som ligger i motionärens förslag.

Av dessa skäl finner utskottet någon lagändring för det uti motionens första yrkande avsedda syfte icke lämpligen böra vidtagas.

Emellertid har motionären med sitt yrkande i denna del fört in frågan på spörsmålet om stämningmans verksamhetsområde i allmänhet. Utskottet har därför i detta sammanhang icke kunnat undgå att ägna någon uppmärksamhet åt gällande lagstiftnings oklara bestämmelser i detta avseende.

Lagen utgår säkerligen principiellt ifrån, att domstol äger förordna person, bosatt under domstolens jurisdiktion, att verkställa delgivning inom samma område. I brist på närmare bestämmelser har emellertid praxis icke stannat vid fasthållandet av en sådan ordning. Det är sålunda vanligt, att stämningsman, utsedd av en domstol, verkställer delgivningar även inom angränsande domstols jurisdiktionsområde. Såsom ovan framhållits medför en sådan möjlighet praktiska fördelar, som synas böra bibehållas. Emellertid har praxis medgivit ännu större avvikelser från den ovannämnda normala ordningen. Sålunda inträffar det ibland, enligt vad inom utskottet blivit upplyst, att en domstol utan begränsning av uppdraget förordnar en person, bosatt inom angränsande domstols jurisdiktion, att vara stämningssman, varefter denne begagnar sig av uppdraget för att mestadels eller uteslutande ägna sig åt delgivningar inom det jurisdiktionsområde, där han är bosatt, utan att domstolen därstädes blir i tillfälle att konfirmera uppdraget eller ens erhåller kännedom därom. Vidare lär det vara ett tolererat förhållande, att vederbörligen utsedda stämningssmän, som flytta från orten till helt andra delar av riket, dit medtaga sitt stämningssmannaskap såsom ett personligt privilegium för livstiden. Dessa två senaste exempel på hur det kan gå till, kan enligt utskottets uppfattning ej anses vara med god ordning överensstämmande.

Den andra delen av herr Johansons hemställan avser begränsning av kostnaderna för det ojäviga vittne, som utmättningsman jämlikt 1 kap. 7 § utsökningslagen skall hava med sig vid utmättningsförrättning.

Obestriddligen är önskvärt, att de kostnader, som uppkomma för utmättningsförrättningar, icke må fördyras genom utmättningsmannens anlåtande av avlägset boende vittne. Vanligen torde numera vid utmätningar tillgå sålunda, att utmättningsmannen som vittne anlitar någon honom vid tillfället åtföljande person oftast antingen ett hos honom anställt biträde eller den person, som skjutsar honom. Dyligt vittnes uträknade resekostnader kunna ofta uppgå till stort belopp, betydligt överskjutande reseersättningen till närmast boende fjärdingsman. Det kan icke vara med billighet överensstämmande, att detta överskott drabbar vare sig sökanden eller den sökte, av vilka ingen torde kunna inverka å vittnets utväljande. Utskottet anser därför, att åtgärd bör vidtagas i det syfte, som motionen i denna del avser.

Vad härefter angår herr Bolanders motion är dess syfte detsamma, som avses med herr Johansons första yrkande, nämligen att nedbringa kostnaderna för stämningmäns delgivningar. Medan herr Johanson vill nå detta genom att begränsa stämningmäns verksamhetsområden, föreslår herr Bolander, att åt delgivningsintyg må skänkas vitsord, även om det utfärdats endast av en stämningsman, alternativt en stämningsman och en annan person.

Utskottet finner huvudsakligen på de av motionären anförda skäl motionen vara förtjänt av beaktande. De nuvarande bestämmelserna om förutsättningarna för stämningens giltighet torde vara onödigt stränga och förleda lätt till oskäligen kostnader och andra praktiska olägenheter.

Emellertid förefaller det utskottet, som om motionären i sitt första alternativ måhända gått för långt. Det andra alternativet åter synes giva större trygghet åt själva delgivningsförfarandet och på samma gång tillräckligt undanröja de praktiska olägenheterna i det nu tillämpade systemet. Den största av dessa olägenheter är otvivelaktigt det av motionären framhållna förhållandet, att ingen säkerhet finnes för att delgivningen kan äga rum, med mindre resan till den sökte företages av två stämningmän. Detta äventyr synes kunna undvikas, om, såsom motionären föreslagit, vitsord tillerkännes åt delgivningsintyg av en stämningsman och en annan person. I dyligt fall blir stämningssmannen i tillfälle att kunna tillkalla någon i närheten boende person. Det kan dock ifrågasättas, huruvida denne till-

kallade bör underteckna delgivningsintyget. Det synes lämpligare, att han vid intyget tecknar sig såsom vittne till förrättningen.

Utskottet anser sålunda ett beaktande av motionärens andra alternativa yrkande böra äga rum, men synes därvid hans första alternativ, oavsett vad utskottet för sin del nu ifrågasatt, också kunna komma under övervägande.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

1:o) att riksdagen i anledning av herr Johansons motion, i vad den avser inskränkning i stämningmans behörighet, måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida och på vad sätt stämningmans behörighet och verksamhetsområde må lämpligen kunna närmare klarläggas och regelbindas;

2:o) att riksdagen i anledning av herr Johansons motion, såvitt den avser begränsning av kostnad för vittne vid utmätningmans förrättning, måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville överväga, huruvida och på vilket sätt åtgärd må kunna vidtagas i ändamål, att sådan kostnad ej må bliva oskäligen;

3:o) att riksdagen i anledning av herr Bolanders motion måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga i övervägande, huruvida och på vad sätt 11 kap. 38 § rättegångsbalken må kunna ändras i syfte att förenkla där föreskriven delgivning genom stämningssman, ävensom för riksdagen framlägga lagförslag i ämnet.

Stockholm den 9 mars 1917.

På lagutskottets vägnar:

CARL LINDHAGEN.

Reservationer:

a) beträffande mom. 1:o i utskottets hemställan av herrar *Alexander-son*, greve *Spens* och *Dahl*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka, att

herr Johansons motion i förevarande del ej måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

b) beträffande mom. 3:o i utskottets hemställan av herr *Dahl*, som ansett, att utskottets hemställan härutinnan bort avse, att riksdagen i anledning av herr Bolanders motion måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville överväga sådan ändring av 11 kap. 38 § rättegångsbalken, att vitsord bleve tillerkänt en stämmingsmans av vittne bestyrkta delgivningsbevis, samt för riksdagen framlägga det förslag, som av dylikt övervägande kan föranledas.
